

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH
RESPUBLIKA ILMIY-METODIK
MARKAZI

MAVZU: Ta'lim jarayonlarini sifatli tashkil etishda ta'lim standartlarining o'рни

Muallif: Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), J.A. Abdusalilov

Toshkent-2026 >

YOSH OLIMLAR VA TADQIQOTCHILAR MAKTABI

Sifatli ta'limni tashkil etishda standartlarning o'rni

Mavzuning dolzarbligi va sifatli ta'lim tushunchasi

01

Kirish va dolzarblik

- XXI asrda ta'lim globallasuvi va raqamli transformatsiya
- Bilimlar hajmi ortishi fonida sifat nazoratini saqlab qolish
- Davlat ta'lim standartlari (DTS) — ta'lim barqarorligining asosi

03

Sifatli ta'lim tushunchasi

- Jamiyat va davlat talablariga muvofiq belgilangan majburiy normalar majmui
- Standartlar talabining qay darajada bajarilganligi
- Raqobatbardosh kadrlar tayyorlash

Ta'lim standarti: tushuncha va funksiyalari

Standart nimani anglatadi va u qanday vazifalarni bajaradi

02

Ta'lim standarti nima?

- Jamiyat va davlat talablariga muvofiq belgilangan majburiy normalar majmui
- O'quv rejalari, fan dasturlari va bitiruvchilarga qo'yiladigan minimal talablar
- Ta'lim makonining birligi va uzviyligini ta'minlash

04

4 ta asosiy funksiya

- Ta'lim sifatining eng quyi chegarasini belgilaydi
- O'quv dasturlarini zamonaviy talablar asosida yangilaydi
- Talabalar bilimini xolis nazorat qilishga imkon beradi
- Barcha fuqarolarga teng ta'lim olish huquqini kafolatlaydi

Ta'lim standartlarining tarkibiy qismlari

Har bir standart uchta asosiy komponentdan tashkil topadi

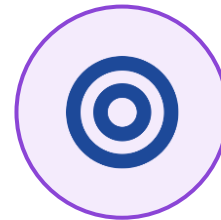
Mazmun standarti

Har bir bosqichda o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim, ko'nikma va kompetensiyalar hajmi

Baholash standarti

O'quvchi va talaba bilimini xolis va shaffof baholash mezonlari hamda usullari

Natija standarti

Ta'lim jarayoni yakunida kutilayotgan aniq va o'lchanadigan natijalar tizimi

Sifat kafolati mexanizmlari

Ta'lim standartlari amalda qanday qo'llaniladi: 5 bosqichli jarayon

Bu besh bosqichli jarayon ta'lim sifatining barqarorligini ta'minlaydi va standartlarning vaqt o'tishi bilan dolzarbligini saqlab qolish imkonini beradi.

Ta'lim standartlarining yosh olimlar uchun ahamiyati

Tadqiqotchilik faoliyatida standartlardan foydalanishning amaliy jihatlari

Ilmiy metodologiya

Tadqiqot natijalarini xolis va ob'ektiv baholash mezonlarini belgilaydi

Sifat nazorati

Ilmiy ishlanmalarning belgilangan talablarga muvofiqligini ta'minlaydi

Xalqaro hamkorlik

Standartlashtirilgan natijalar xalqaro ilmiy almashinuvni osonlashtiradi

Kasbiy rivojlanish

Aniq mezonlar tadqiqotchining o'sish yo'nalishini belgilashga yordam beradi

Akademik ishonch

Standartlarga rioya qilish ilmiy ishning ishonchliligini oshiradi

Innovatsion salohiyat

Aniq asoslar yangi g'oyalarni ishonchli tarzda rivojlantirish imkonini beradi

Amaliyotdagi muammolar va yechim yo'nalishlari

Standartlarni joriy etishda uchraydigan to'siqlar va ularni bartaraf etish yo'llari

MUAMMO

Standartlarning amaliyotdan ortda qolishi

Sohalararo muvofiqlashtirish yetishmasligi

Amalga oshirishni nazorat qilish qiyinligi

Mahalliy va xalqaro standartlar farqi

YECHIM YO'NALISHI

Standartlarni davriy yangilash va ekspert kengashlari tashkil etish

Yagona milliy ramka asosida fanlararo integratsiyani kuchaytirish

Raqamli monitoring tizimlari va ochiq hisobotlilikni joriy etish

Xalqaro tajribani moslashtirilgan holda milliy tizimga integratsiya qilish

Xulosa

Ta'lim standartlari — sifatli ta'lim tizimining poydevori

Ta'lim standartlari ta'lim sifatining minimal chegarasini belgilab, barqaror rivojlanishni ta'minlaydi

Ular xolis baholash, monitoring va nazorat mexanizmlarining ilmiy asosini tashkil etadi

Yosh olimlar uchun standartlar — ilmiy faoliyatning sifat mezoni va yo'l xaritasi

Standartlarni doimiy takomillashtirish — ta'lim tizimining innovatsion salohiyatini oshiradi

Sifatli ta'lim — aniq standartlar, izchil nazorat va doimiy takomillashtirish natijasidir

E'TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT!

<https://raqamlitalim.trm.uz/yosholim>

